

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาการลงทุนปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาละในเขตอำเภอเมืองจังหวัดลำปาง พบว่าเกษตรกรแต่ละกลุ่มนั้นมีขนาดสวนแตกต่างกัน ในการศึกษาครั้งนี้จึงได้แบ่งกลุ่มเกษตรกรออกเป็น 2 กลุ่มคือ

- กลุ่มที่ 1 เกษตรกรที่มีขนาดสวนฝรั่งน้อยกว่า 10 ไร่ โดยมีการใส่ปุ๋ย มีการตัดแต่งกิ่ง และผลิตผล การให้น้ำและมีการใช้สารป้องกันและกำจัดศัตรูพืชอย่างสม่ำเสมอ ผลผลิตที่ได้มีคุณภาพดี

- กลุ่มที่ 2 เกษตรกรที่มีขนาดสวนฝรั่งมากกว่า 10 ไร่ขึ้นไป โดยมีการใส่ปุ๋ย การดูแลรักษา ตัดแต่งกิ่งและผลิตผล ผลผลิตที่ได้มีคุณภาพดีเช่นกัน

จากการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนและรายได้จากการปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาละเฉลี่ยต่อไร่ของเกษตรกรทั้ง 2 กลุ่มนี้ สรุปได้ดังนี้

1. เกษตรกรกลุ่มที่ 1 มีผลผลิตตลอดอายุ 5 ปีรวม 179,980 กิโลกรัม เป็นผลดีรวม 120,345 กิโลกรัม ผลกลางรวม 39,375 กิโลกรัม และผลตำหนิรวม 20,260 กิโลกรัม จำหน่ายโดยแบ่งเกรดผลดีขายได้ราคาเฉลี่ย 9 บาทต่อกิโลกรัม ผลกลางรายได้เฉลี่ย 6 บาทต่อกิโลกรัม และผลตำหนิขายราคาเฉลี่ย 2 บาทต่อกิโลกรัม ขายผลผลิตตลอดอายุรวม 5 ปีรวม 1,377,875.00 บาท และมีต้นทุนการปลูกรวม 629,775 บาท

2. เกษตรกรกลุ่มที่ 2 มีผลผลิตตลอดอายุ 5 ปีรวม 132,558 กิโลกรัม เป็นผลดีรวม 55,530 กิโลกรัม ผลกลางรวม 49,728 กิโลกรัม และผลตำหนิรวม 27,300 กิโลกรัม จำหน่ายโดยแบ่งเกรดผลดีขายได้ราคาเฉลี่ย 30 บาทต่อกิโลกรัม ผลกลางรายได้เฉลี่ย 20 บาทต่อกิโลกรัม และผลตำหนิขายราคาเฉลี่ย 10 บาทต่อกิโลกรัม ขายผลผลิตตลอดอายุรวม 5 ปีรวม 3,139,460.00 บาท และมีต้นทุนการปลูกรวม 1,675,825 บาท

ตารางที่ 5.1 แสดงผลตอบแทน ต้นทุนและผลการวิเคราะห์การลงทุนในการปลูกฝรั่งกลมสาลี่

รายการ	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2
1. ต้นทุนในการปลูกฝรั่งกลมสาลี่	629,775.00	1,675,825.00
2. รายได้จากการผลผลิต	1,389,875.00	3,139,460.00
3. กำไรจากการขายผลผลิต	760,100.00	1,463,635.00
4. อัตราผลตอบแทนเฉลี่ยจากการลงทุนต่อปี	120.69%	87.34
5. ระยะเวลาคืนทุน	2 ปี	2 ปี
6. มูลค่าปัจจุบันสุทธิ ณ ระดับอัตราส่วนลด 8%	659,404.82	1,431,855.20
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ ณ ระดับอัตราส่วนลด 12%	582,138.52	1,265,349.15
7. อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน ณ ส่วนลด 8%	88.04%	57.75%
อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน ณ ส่วนลด 12%	88.04%	57.75%
8. อัตราส่วนรายได้ต่อค่าใช้จ่าย ณ ส่วนลด 8%	2.06	1.72
อัตราส่วนรายได้ต่อค่าใช้จ่าย ณ ส่วนลด 12%	1.99	1.65

เมื่อเปรียบเทียบต้นทุน รายได้ กำไร(ขาดทุน)สุทธิ พบว่าเกษตรกรกลุ่มที่ 2 นั้นมีต้นทุน รายได้และกำไรน้อยกว่าเกษตรกรกลุ่มที่ 1 เมื่อพิจารณาระยะเวลาคืนทุน ปรากฏว่าเกษตรกรทั้ง 2 กลุ่มระยะเวลาคืนทุนเท่ากัน และรายได้ต่อกิโลกรัมที่แตกต่างกันเนื่องจากเกษตรกรกลุ่มที่ 2 มีการดูแลรักษาต้นฝรั่งโดยไม่มีการฉีดยากำจัดศัตรูพืช ถึงแม้จะมีต้นทุนสูงทางด้านค่าแรงในการตัดแต่งกิ่ง การดูแลรักษาแต่สามารถลดค่าใช้จ่ายด้านสารเคมีกำจัดวัชพืชและแมลงศัตรูพืชซึ่งเป็น ต้นทุนที่มีผลต่อปัจจัยการผลิตที่สูงมาก จึงมีราคาขายที่แพงกว่า สำหรับการวิเคราะห์ต้นทุนและ ผลตอบแทนของการลงทุนปลูกฝรั่งพันธุ์กลมสาลี่นั้น พบว่าสวนฝรั่งจะมีอายุที่เหมาะสมในการ ให้ผลผลิตเป็นเวลา 3-5 ปีหลังจากนั้นในช่วงปีหลังๆต้นฝรั่งจะโทรมจึงทำให้ผลผลิตน้อยลง ซึ่ง อาจจะไม่คุ้มค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษา เกษตรกรควรทำการปลูกทดแทนใหม่ ทางด้านต้นทุน และรายได้ พบว่าต้นทุนในการปลูกฝรั่งกลมสาลี่จะสูงมากในปีแรก เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายหลายด้าน ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายในการลงทุน ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการและค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษา โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายในปีแรกจะสูงมากและจะค่อยลดลงในปีถัดไป ต้นทุนที่เกิดขึ้นในแต่ละปีจะเป็น ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษา ซึ่งจะเพิ่มขึ้นทุกปีตามขนาดของต้น เมื่อวิเคราะห์ผลตอบแทนจาก การลงทุนโดยใช้อัตราคิดลดร้อยละ 8 และ 12 ผลปรากฏว่าให้ผลตอบแทนในการลงทุนคุ้มค่ากับการลงทุน นอกจากนี้ยังได้วิเคราะห์ความไหวตัวของโครงการ โดยกำหนดอัตราส่วนลดร้อยละ 8 และ 12 ผลปรากฏว่า โครงการยังให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่าต่อการลงทุน

5.2 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

5.2.1 ปัญหาทางการผลิต

1) ปัญหาด้านการดูแลรักษา

การดูแลรักษาของเกษตรกรแต่ละรายมักจะแตกต่างกัน ซึ่งบางรายก็ได้ผลผลิตคุณภาพดี บางรายก็ได้ผลผลิตคุณภาพต่ำ ปัญหาที่พบก็คือ

- เกษตรกรกลุ่มที่ 1 พบว่าเกษตรกรบางราย มีการฉีดพ่นยากำจัดวัชพืชถี่เกินไป ต้นทุนค่าสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืชสูง นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อสุขภาพของเกษตรกรเองและอาจส่งผลกระทบต่อผู้บริโภคด้วย

- เกษตรกรกลุ่มที่ 2 พบว่าขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะในการตัดแต่งกิ่งและดูแลรักษาการห่อผลผลิต จึงทำให้แต่ละปีมีผลผลิตต่ำกว่าที่คาดหวังไว้ ส่งผลกระทบต่อรายรับและยังมีผลต่อต้นทุนด้านแรงงานที่ต้องจ้างสูงมากกว่าปกติ

1) ปัญหาด้านศัตรูและโรคต่างๆ

ฝรั่งพันธุ์กลมสาเล่ เป็นพืชที่มีปัญหาโรคและแมลงมาก จึงจำเป็นต้องดูแลรักษาต้นและผลผลิตเป็นอย่างดี เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ทราบสาเหตุและวิธีป้องกันและกำจัดโรค ทำให้การปฏิบัติดูแลตลอดจนการดูแลรักษาโรคไม่ถูกวิธี ซึ่งบางรายโรคกิ่งแห้งได้ระบาดทำลายต้นฝรั่งเป็นจำนวนมากจนจำเป็นต้องรื้อถอนและทำลายทิ้งในที่สุด และปัญหาด้านแมลงได้แก่แมลงวันทอง ซึ่งเข้าทำลายต้นฝรั่งทำให้เกิดความเสียหายแก่เกษตรกรจำนวนมาก

2) ปัญหาด้านต้นทุนฝรั่ง

ปัจจุบันพันธุ์ฝรั่งทางการค้าที่มีผู้นิยมปลูกคือฝรั่งพันธุ์กลมสาเล่ ซึ่งเป็นพันธุ์ที่มีปัญหามากที่สุดเรื่องโรคและแมลงรบกวน เกษตรกรยังไม่มีทางเลือกอื่นที่ดีกว่านี้ได้

3) ปัญหาด้านต้นทุนการปลูกสูง

จากการศึกษาพบว่า ค่าสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืชและค่าปุ๋ยเป็นต้นทุนที่สูงที่สุดในการทำสวนฝรั่ง ปัจจุบันราคาสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืชและค่าปุ๋ยมีราคาเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ ดังนั้นจึงทำให้ต้นทุนเพิ่มสูงขึ้นด้วย และแรงงานในปัจจุบันหายากเนื่องจากส่วนใหญ่มักจะไปทำงานตามโรงงานต่างๆมากกว่าที่จะมารับจ้างทำไร่นา สวน ดังเช่นเกษตรกรในกลุ่มที่ 2 ที่มีปัญหาขาดแคลนแรงงาน ทำให้ในบางปีห่อผลผลิตไม่ทันเกิดการเน่าเสียทำให้ขาดรายได้ไปมากทีเดียวก็มี

4) ปัญหาด้านพื้นที่เพาะปลูก

ฝรั่งพันธุ์กลมสาเล่ เป็นไม้ผลที่มีอายุให้ผลผลิตเกินกว่า 5 ปี พอหลังจากนั้นจะให้ผลผลิตลดน้อยลงจึงต้องมีการถอนทิ้งและปลูกใหม่ จากการสำรวจพบว่าเกษตรกรหลังจากที่ทำ

การถอนทิ้งแล้วจะทำการปลูกซ้ำในที่เดิมทันที จึงทำให้ผลผลิตที่ได้มักมีผลขนาดเล็ก รสชาติด้อยกว่าเดิม เนื่องจากสารอาหารในดินถูกใช้ไปมาก และเมื่อมีการปลูกซ้ำในที่เดิมจึงทำให้ดินใหม่นั้นมีคุณภาพลดลง เกษตรกรให้เหตุผลว่าไม่มีเงินเพียงพอที่จะขยายพื้นที่การผลิตเพิ่ม และไม่กล้าเสี่ยงในการปลูกพืชชนิดอื่นทดแทน ประกอบด้วยความรู้และประสบการณ์ในพืชชนิดอื่นก็ไม่มี

5.2.2 ปัญหาด้านการตลาดและราคา

เนื่องจากการจำหน่ายฝรั่งออกจากสวน ส่วนใหญ่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลางที่มารับซื้อถึงสวนและเป็นผู้กำหนดราคา ซึ่งมักกดราคาและคัดเกรดฝรั่งเข้มงวดมากด้วย เกษตรกรมักพบปัญหาการรับซื้อที่ไม่แน่นอนด้วย เนื่องจากฝรั่งเป็นผลไม้ที่มีตลอดปีราคาขายจะขึ้นอยู่กับปริมาณผลไม้ชนิดอื่นในตลาดด้วย เช่นในระหว่างเดือนมีนาคม-พฤษภาคม ราคาฝรั่งต่ำเพราะมีมะม่วงหรือผลไม้ชนิดอื่นออกสู่ตลาด

5.2.3 ข้อเสนอแนะ

ทางการผลิต

1) เกษตรกรควรปรับปรุงวิธีการดูแลรักษาต้นฝรั่งโดยใช้วิธีที่จะลดการใช้สารกำจัดวัชพืชและแมลงศัตรูพืชลง และคอยติดตามข่าวสารการพัฒนาเทคนิคการดูแลรักษาต้นฝรั่งและการห่อผลผลิต เพื่อให้ผลผลิตมีคุณภาพสูงขึ้น ผลหลาย ผลตำหนักลดน้อยลงและราคาที่จำหน่ายจะสูงขึ้นด้วย

2) เกษตรกรไม่ควรปลูกฝรั่งกลมสาเลื้ซ้ำที่เดิม ควรเว้นช่วงการปลูก 2-3 ปี โดยหาพืชชนิดอื่นที่สามารถปลูกได้ผลในช่วงสั้นๆ เช่นพืชผักชนิดต่างๆ เพื่อเป็นการปรับระดับความสมดุลของธาตุอาหารในดินให้กลับสู่สภาพเดิม หรือเกษตรกรอาจใช้ปลูกพืชแซมในสวนฝรั่งก่อนทำการรื้อถอน เช่นปลูกฝรั่งแล้ว 5 ปี อาจปลูกพืชแซม เช่น ปลูกมะพร้าว น้ำหอมแซมในสวนฝรั่ง ซึ่งทำให้เมื่อรื้อถอนฝรั่งแล้ว สามารถมีรายได้จากการปลูกมะพร้าว น้ำหอมได้ทันที

3) หน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานเกษตรจังหวัด และสำนักงานเกษตรอำเภอ และหน่วยงานอื่นๆ ควรให้การอบรมและส่งเสริมในเรื่องต่างๆ ทั้งในผลงานการวิจัย การให้คำแนะนำ เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับโรคและแมลงศัตรูพืช ให้เกษตรกรได้ทราบถึงสาเหตุและที่มา รวมทั้งวิธีการดูแลรักษาที่ถูกต้อง เพื่อลดการใช้ยาฆ่าแมลงและลดต้นทุนการผลิต ควรสนับสนุนและส่งเสริมการทำปุ๋ยหมักใช้เองให้กับเกษตรกรเพื่อลดค่าใช้จ่ายการซื้อปุ๋ย รวมทั้งควรจะให้ความรู้เกษตรกรในการจัดตั้งกลุ่มหรือสหกรณ์เพื่อเป็นตัวแทนในการจัดซื้อปุ๋ยและยาฆ่าแมลงต่างๆ ซึ่งจะซื้อได้ในราคาถูกกว่าการซื้อจากร้านค้าโดยตรง หากซื้อเป็นจำนวนมากแล้ว นอกจากราคาจะถูกยังมีบริการจัดส่งให้ถึงสวนอีกด้วย

ทางด้านการตลาดและราคา

- 1) เกษตรกรควรมีการบำรุงรักษาต้นฝรั่งสม่ำเสมอ โดยเฉพาะการริดตกแต่งกิ่ง เทคนิคการห่อผลเพื่อให้ผลผลิตมีผลใหญ่ มีน้ำหนักต่อผลมาก รสชาติอร่อย และควรจัดระยะเวลาในการออกผลผลิตสู่ตลาดในช่วงที่มีผลไม้มากในตลาดมีน้อย เพื่อฝรั่งจะมีราคาดี
- 2) ควรได้มีการร่วมมือกันระหว่างเกษตรกรที่ปลูกฝรั่ง โดยจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรขึ้น เพื่อตัดปัญหาพ่อค้าคนกลางและสามารถต่อรองราคาผลผลิตที่เหมาะสมได้
- 3) หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมและสนับสนุนพันธุ์ การดูแลรักษา คุณภาพ การคัดขนาด การบรรจุหีบห่อให้มีมาตรฐานมากขึ้น รักษาอายุการเก็บรักษาได้มากขึ้น เพื่อเพิ่มจำนวนตลาดให้แก่เกษตรกรที่อยู่ไกลๆได้
- 4) ศึกษาวิจัยการแปรรูปฝรั่ง เพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้าและเพิ่มตลาดการจำหน่ายมากขึ้น ซึ่งจะเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรมากขึ้น